

YÖNETMELİK

Hacettepe Üniversitesinden:

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİL HAZIRLIK**EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunun ilgili birimlerince yürütülen yabancı dil hazırlık eğitim ve öğretimi ile sınavlarda uygulanacak esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Hacettepe Üniversitesinde yabancı dil hazırlık eğitim ve öğretim programlarında izlenecek yabancı dil eğitim ve öğretimine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen:

- a) Düzey Belirleme ve Muafiyet Sınavı: Hacettepe Üniversitesi yabancı dil düzey belirleme ve muafiyet sınavını,
- b) Hazırlık programları: Yabancı dil hazırlık programlarını,
- c) İlgili birimler: Yabancı Diller Yüksekokuluna bağlı yabancı dil birimlerini,
- ç) Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı: Hacettepe Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığını,
- d) Rektör: Hacettepe Üniversitesi Rektörünü,
- e) Senato: Hacettepe Üniversitesi Senatosunu,
- f) Üniversite: Hacettepe Üniversitesini,
- g) Yeterlik Sınavı: Hacettepe Üniversitesi yabancı dil yeterlik sınavını,
- ğ) Yüksekokul: Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunu,
- h) Yüksekokul Yönetim Kurulu: Yabancı Diller Yüksekokulu Yönetim Kurulunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Muafiyet ve Düzey Belirleme, Hazırlık Eğitim ve Öğretimi ile İlgili Esaslar

Muafiyet ve düzey belirleme

MADDE 5 – (1) Üniversiteye ilk kez kayıt yaptıran öğrencilerin yabancı dil yeterlikleri, her akademik yılbaşında Yüksekokul tarafından yapılan yabancı dil düzey belirleme ve muafiyet sınavı ile belirlenir. Muafiyet sınavında başarı notu meslek olarak yabancı dil alanlarından birini seçen öğrencilerin kayıtlı olduğu programlar ile tamamen yabancı dilde eğitim yapan programlar için 100 üzerinden en az 65; kısmi zamanlı ve isteğe bağlı hazırlık programları için 100 üzerinden en az 55'tir.

(2) Üniversitenin yabancı dil hazırlık eğitiminin zorunlu olduğu programlarına yerleştirilen öğrencilerden, düzey belirleme ve muafiyet sınavından başarılı olanlar, Yüksekokul tarafından önerilen ve Senatoca eşdeğerliği kabul edilen ulusal ve uluslararası standart sınavlardan Senatunun belirlediği düzeyde puan almış olanlar ve en az son üç yılında öğretim dili olarak belirlenen yabancı dilin anadil ve resmi dil olarak konuşulduğu bir ülkede, o ülke vatandaşlarının devam ettiği ortaöğretim kurumlarında eğitim görüp, ortaöğrenimini bu kurumlarda tamamlayanlar yerleştirildikleri programın birinci yarıyılına veya yılına kayıt yaptırırlar.

(3) Yabancı dil hazırlık eğitiminin zorunlu olduğu programlara yerleştirilen öğrencilerden ikinci fıkrada belirtilen koşulları sağlayamayanlar yabancı dil zorunlu hazırlık sınıfına kayıt yaptırırlar.

(4) Eşdeğerliği kabul edilen ulusal ve uluslararası standart sınavlardan alınan sınav sonuç belgelerinin son üç yılda alınmış olması zorunludur. Bu belgelerin akademik takvimde belirlenen ders alma-ders bırakma tarihleri bitimine kadar Yüksekokul Müdürlüğüne teslim edilmesi ve Yüksekokul Müdürlüğü tarafından onaylanması gerekir.

Eğitim ve öğretimle ilgili esaslar

MADDE 6 – (1) Eğitimin sadece belirli bir yabancı dille veya Türkçe ve belirli bir yabancı dille verildiği programlara kayıt yaptıran öğrencilerin kayıt yaptırdıkları programda eğitime başlayabilmeleri için zorunlu hazırlık eğitimini başarmaları zorunludur.

(2) Hazırlık eğitimine başlayan öğrencilerin kayıtlı oldukları lisans-önlisans programlarının gerektirdiği yabancı dil yeterlik düzeyine ulaşmalarını sağlamak amacıyla, yabancı dil düzeylerine göre farklı öğrenci gruplarına farklı eğitim ve öğretim programları, ara sınavlar ve yeterlik sınavları uygulanır.

(3) İki farklı yabancı dilde hazırlık sınıfının zorunlu olduğu programlara kayıtlı olan öğrenciler;

a) Akademik yılın başında isteğe bağlı olarak, her iki dilin düzey belirleme ve muafiyet sınavına girebilirler. Her iki sınavda da başarısız olmaları durumunda, Yüksekokula verecekleri dilekçelerinde, ilk olarak hangi yabancı dil hazırlık programına devam etmek istediklerini belirtirler.

b) İlk dilin hazırlık programını başarıyla tamamlayanlar, ikinci dilden hazırlık programına başlamadan, ilgili dilin açılacak düzey belirleme ve muafiyet sınavına tekrar girebilirler. Bu öğrenciler, ikinci yabancı dilin düzey belirleme ve muafiyet sınavında başarısız oldukları takdirde, bu dilden hazırlık eğitimine başlarlar.

c) İlk yükledikleri hazırlık programında başarısız olanlar, sınav haklarını isterlerse ikinci dilin hazırlık programına devam ederken kullanabilirler.

(4) Üniversitenin kısmen yabancı dilde eğitim yapılan programlarına kayıt yaptırmış olan yabancı uyruklu öğrencilerden bu Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki muafiyet koşullarını sağlayamamış olanlar, öncelikle Hacettepe Üniversitesi TÖMER tarafından yürütülen Türkçe hazırlık programını üstlenmek zorundadır.

(5) Bu öğrenciler Türkçe hazırlık programını başarı ile tamamlamaları durumunda, almakla yükümlü oldukları yabancı dil hazırlık programına başlamadan ilgili dilin yapılacak olan ilk düzey belirleme ve muafiyet sınavına girebilirler. Bu sınavda başarısız oldukları takdirde, yerleştirildikleri programın zorunlu olduğu yabancı dilden hazırlık eğitimine alınırlar.

(6) Yabancı dil hazırlık programını daha önce alıp başarısız olanlardan, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan merkezi sınav ile Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen ve yabancı uyruklu öğrenci kabulünde eşdeğer sayılan sınavlar sonucunda Üniversiteye tekrar kayıt yaptıran öğrenciler, yeni kayıt yaptıran öğrenciler statüsünde değerlendirilir.

(7) Hazırlık öğrencilerinin, hazırlık programı süresince kendi bölümlerinden ders alabilmelerine ilişkin ilke ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

(8) Hazırlık programı süresince uygulanabilecek yüz yüze, bilgisayar destekli ve uzaktan eğitim ile yabancı dil eğitiminin yürütülmesine ilişkin ilke ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zorunlu Hazırlık Sınıfı, İsteğe Bağlı Hazırlık Sınıfı

Zorunlu hazırlık sınıfı

MADDE 7 – (1) Zorunlu hazırlık sınıflarında öğretim süresi iki yarıyıldır. Zorunlu hallerde bu süreye Yüksekokul Yönetim Kurulu kararı ile iki yarıyıl ilave edilebilir.

(2) Yabancı dil düzey belirleme ve muafiyet sınavında başarılı olamayanlar veya sınava girmeyenler düzeylerine uygun programlara yerleştirilir.

Zorunlu hazırlık eğitiminde başarısızlık

MADDE 8 – (1) Zorunlu hazırlık sınıfında ikinci yarıyıl sonu itibariyle başarısız olan öğrenciler takip eden akademik yılbaşında açılan yabancı dil düzey belirleme ve muafiyet sınavına girerler. Zorunlu hazırlık sınıfında başarılı olanlar kayıt yaptırdıkları programda eğitimlerine devam ederler. Zorunlu hazırlık sınıfında başarısızlık durumunda;

a) Eğitimin sadece belirli bir yabancı dille veya Türkçe ve belirli bir yabancı dille verildiği programlara kayıt yaptıran öğrencilerin zorunlu hazırlık sınıfına devam etmelerine rağmen ikinci yarıyıl sonunda ve takip eden akademik yılbaşında yapılan yabancı dil düzey belirleme ve muafiyet sınavında başarısız olmaları halinde;

1) Öğrencinin talebi üzerine, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından, başka bir üniversitede veya Hacettepe Üniversitesinde öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa, eşdeğer programın bulunmaması halinde, yakın programlardan birine yerleştirilirler. Ancak bunun için öğrencinin Üniversiteye kayıt yaptırdığı yıl aldığı giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması gerekir.

2) Zorunlu hazırlık sınıfının ikinci yarıyılı sonunda yapılan sınavda başarılı olamayan öğrenciler, ek bir veya iki yarıyılı daha hazırlık sınıfına devam ederek veya yabancı dil bilgisini kendi imkanlarıyla geliştirerek, yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil yeterlik sınavına girerler. Bu öğrenciler ilave programa devam edip etmeyeceklerini akademik takvimde belirtilen ders ekleme ve bırakma tarihi sonuna kadar Yüksekokula dilekçe ile başvurarak belirtmek zorundadırlar.

3) Başarısız olan öğrencilere her yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil yeterlik sınavına sınırsız girme hakkı tanınır. Yeterlik sınavlarına katılmak için öğrencilerin akademik takvimde belirtilen tarihe kadar Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığına dilekçe ile başvurmaları gerekir. Sınırsız sınav hakkı tanınan öğrenciler sınava girme dışında öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Bu sınavlardan veya Senato tarafından eşdeğerliği kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlardan birinden Senato tarafından kabul edilen düzeyde puan alarak başarılı olan öğrenciler yerleştirildikleri programa kayıt yaptırırlar.

b) Programında kısmen veya tümüyle yabancı dille okutulan seçmeli derslere yer verilen fakülte, enstitü veya yüksekokul öğrencileri, zorunlu hazırlık sınıfında, ikinci yarıyıl sonunda veya isteğe bağlı olarak devam ettikleritaktirde üçüncü veya dördüncü yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil yeterlik sınavında başarılı olmasalar dahi, yerleştikleri önlisans, lisans ya da lisansüstü programlara devam edebilirler. Ancak bu öğrenciler kısmen veya tamamen yabancı dille okutulanların dışında, sadece Türkçe olarak verilen seçmeli dersleri alabilirler.

İsteğe bağlı hazırlık sınıfı

MADDE 9 – (1) İsteğe bağlı hazırlık sınıflarında öğretim süresi iki yarıyıldır. Bu süre öğrencilerin kayıtlı oldukları programın öğretim süresinden sayılmaz.

(2) İsteğe bağlı hazırlık sınıfına alınacak öğrencilerin bölüm veya lisans öğretim programlarına göre dağılımı ile açılacak yabancı dil hazırlık sınıfı şube sayısı, hangi yabancı dillerde hazırlık sınıfı açılacağı ve kontenjanlar Senato tarafından belirlenir.

(3) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık sınıfına katılma isteğinde bulunanların sayısı, o yıl için belirlenen kontenjanların üzerinde olduğu takdirde, ilgili bölümlerdeki yabancı dil hazırlık sınıfına alınacak öğrenciler, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi sınav puanları esas alınarak belirlenir. Ortaöğrenimini yabancı dilde eğitim veren bir kurumda yapmış olan öğrenciler ve ortaöğrenimleri sırasında hazırlık eğitimi görmüş öğrenciler, öğrenim gördükleri dillerde açılan isteğe bağlı hazırlık sınıfına başvuramazlar.

(4) Hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayanlar yerleştirildikleri programda öğrenimlerine devam ederler. İsteğe bağlı hazırlık sınıfının ikinci yarıyılı sonunda başarısız olan öğrenci devam eden akademik yılbaşında yapılan yabancı dil düzey belirleme ve muafiyet sınavına girer. Bu sınavda da başarısız olan öğrenci yerleştirildiği programa kaydını yaptırmak suretiyle öğrenimini sürdürür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Devam Durumu, Sınavlar, Başarı, Değerlendirme Esasları

Devam durumu

MADDE 10 – (1) Yabancı dil hazırlık sınıfında derslere devam zorunludur. Öğrenciler buldukları sınıfın derslerine %80'den az olmamak üzere devam etmekle yükümlüdür. Yüksekokul Yönetim Kurulunca kabul edilen bir mazereti olmadan devam şartını yerine getirmeyen öğrenciler başarısız sayılır.

Sınavlar

MADDE 11 – (1) Yüksekokuldaki sınavlara ve sınav uygulamalarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Düzey Belirleme ve Muafiyet Sınavı: Üniversiteye kabul edilen öğrencilerin yabancı dil düzeylerini belirlemek için her akademik yılbaşında, Senato tarafından belirlenen tarihlerde yapılan sınavdır. Muafiyet sınavında başarı notu meslek olarak yabancı dil alanlarından birini seçen öğrencilerin kayıtlı olduğu programlar ile tamamen yabancı dilde eğitim yapan programlar için 100 üzerinden en az 65; kısmi zamanlı ve isteğe bağlı hazırlık programları için 100 üzerinden en az 55'tir.

b) Yeterlik Sınavları: Hazırlık yükümlülüğü bulunan öğrencilerin bir sonraki yarıyılı lisans programlarına devam edebilmelerine olanak sağlamak için her yarıyıl sonunda yapılan sınavdır.

c) Ara Sınavlar: Hazırlık eğitim-öğretimi süresince uygulanan programların kapsam ve amaçları göz önüne alınarak, her yarıyıl içinde ilgili birimlerin uygun gördüğü sayıda yapılan sınavlardır. Ancak bir yarıyıldaki ara sınav sayısı ikiden az olamaz. Ara sınavlar dışında önceden tarihi belirtilmeden kısa süreli sınavlar da yapılabilir.

ç) Mazeret Sınavları: Bu sınavlar, öğrencilerin Yüksekokul Yönetim Kurulunca kabul edilen, belgeye dayalı mazeretleri nedeniyle yarıyıl içinde katılmadıkları ara sınavlar yerine yapılır. Yeterlik Sınavları için mazeret sınavı yapılmaz.

d) Hazırlık programı süresince uygulanabilecek bilgisayar destekli ve uzaktan yapılabilecek yabancı dil sınav ve değerlendirme yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin ilke ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Başarı ve değerlendirme esasları

MADDE 12 – (1) Yabancı dil hazırlık sınıfında öğrencinin başarısı aşağıdaki esaslara göre değerlendirilir:

a) Yabancı dil hazırlık programına devam eden öğrencilerin başarı durumları dönem içinde uygulanan ara sınavlar ve dönem sonunda uygulanan yeterlik sınavı ile belirlenir. Bu sınavların başarı puanına katkı oranları ve yeterlik sınavına girme koşulları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

b) Güz yarıyılı sonunda başarılı olan öğrenciler, ikinci yarıyıl başında kabul edilmiş oldukları lisans programlarına kayıt yaptırırlar. Başarılı olamayan öğrenciler ise, bahar yarıyılında da hazırlık programına devam ederler.

c) Bahar yarıyılı sonunda başarılı olan öğrenciler, bir sonraki akademik yılbaşında kabul edilmiş oldukları lisans programlarına kayıt yaptırırlar. Başarılı olamayan öğrenciler ise bir sonraki akademik yılbaşında yapılan düzey belirleme ve muafiyet sınavına üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilerle birlikte girerler.

ç) Yabancı dil hazırlık programında başarılı olanlar ile Senato tarafından eşdeğerliği kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlara dayanılarak muaf tutulanlar, kendi eğitim ve öğretim programlarının birinci ve ikinci yarı yıllarında yer alan zorunlu yabancı dil derslerinden bu notlarla muaf tutulurlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 28/9/2012 tarihli ve 28425 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile 4/12/2008 tarihli ve 27074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 14 – (1) 16/10/2010 tarihli ve 27731 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik 2012-2013 eğitim-öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hacettepe Üniversitesi Rektörü yürütür.